

Posudek na bakalářskou práci

Klára Šebestová, **Žerotínské rezidenční a vrchnostenské stavby na Šumpersku v raném Novověku** Ústav historických věd FF UPCE, 2023

Zpracoval: Mgr. Bohdan Šeda

Práce je prezentována na 53 textových stranách a je doplněna 25 stránkovou obrazovou přílohou.

Kromě úvodu (1 strana) a závěru (3 strany) je práce rozdělena do pěti hlavních kapitol nazvaných: Historie rodu (3 strany), Panství ve vlastnictví Žerotínů (22 stran), Další žerotínské stavby na Šumpersku (4 strany), Popis objektů (3 strany), Osobnosti velkolosinské větve rodu Žerotínů od 15. století až do současné doby (11 stran).

Práce je koncepčně poněkud nevyvážená a místy působí až zmateně. V úvodu nejsou formulovány žádné významnější výzkumné otázky a předpokládané přínosy práce nad rámec dosavadního poznání. Kapitola věnovaná historii rodu je nepřiměřeně krátká a obsahově chudá. Jedná se v zásadě o nekritickou parafrázi mladší literatury. Frapantní je komentování starších názorů a děl, které však nejsou uvedena ani v poznámkách, ani v seznamu literatury.

Nejobsáhlejší kapitola věnovaná jednotlivým panstvím je členěna podle jednotlivých panství a dále členěna zpravidla na dvě podkapitoly věnované přehledu dějin sídelní obce panství a historie sídelního objektu a je pro každé panství doplněna přehledovými tabulkami majitelů panství, a časovou osou hlavních stavebních etap.

Bohužel obsah kapitoly se často poněkud míjí s obsahovým i časovým zaměřením práce. Například informace o založení a etymologii názvu sídelních obcí jsou zcela zbytečné. Podobně jako obsáhlý text o vývoji sídelních objektů v době, kdy už nebyly v majetku rodu (Velké Losiny po roce 1802 s. 20, Třemešek, s. 25 atd.). Naopak téměř zcela chybí informace o rozsahu a velikosti jednotlivých panství. Zcela bylo rezignováno i na základní archivní průzkum, který mohl přinést další zajímavé informace. I zde se v zásadě jedná pouze o parafrázi již publikovaných zjištění bez vlastního přínosu. Nepochopitelné je pak zařazení popisů zkoumaných staveb do samostatné kapitoly.

Problematická je následující kapitola věnovaná vybraným dalším žerotínským stavbám na Šumpersku. Výběr je spíše náhodný a nesystematický. Obsahuje jen dvě hospodářské stavby, tři kostely, jednu hrobku, jedno městské opevnění a zámek Kolštejn, u něhož je otázkou proč nebyl zařazen mezi ostatní rezidenční stavby.

Kapitola věnovaná popisům jednotlivých staveb je velmi stručná a spíše, než o vlastní terénní průzkum se opírá o internetové zdroje.

Šestá kapitola je zaměřena na biografické medailony významnějších členů Velkolosinské rodové větve důrazem na jejich stavební aktivity, společenské postavení a rodinné zázemí. Přes značnou telegrafičnost medailonů umožňuje tato kapitola alespoň rámcově identifikovat hlavní stavebníky rodu jako byli Jan II. (mladší) (1539 – 1608), nebo o tři generace později Jan Ludvík (1691 – 1761).

Závěr pak spíše shrnuje obsah předešlých kapitol, než aby nabízel žádoucí hlubší syntézu získaných informací. Velmi přínosná by byla například alespoň souhrnná tabulka jednotlivých získání a ztráty jednotlivých panství se zdůvodněním.

Seznam použité literatury a zdrojů je poměrně skromný a neobsahuje některé pro téma důležité tituly například autorů T. Knoze nebo D. Polácha.

Za poměrně silnou stránku práce lze označit vlastní kvalitní fotodokumentaci autorky. Škoda jen že osobní návštěvu objektů nevyužila k hlubšímu terénním průzkumu.

Nelze než konstatovat, že se autorce sice podařilo shromáždit základní data o jednotlivých rezidenčních stavbách a osobnostech rodu, ale již se jí nepodařilo tyto informace přesvědčivě spojit do výsledné syntetické studie propojující stavební vývoj rezidenčních staveb s osobnostmi jejich stavebníků a identifikovat jejich motivace a případně je provázat i s výkyvy v ekonomické situaci rodu. Právě to přitom mělo být hlavním přínosem práce.

Řada nabízejících se otázek zůstala nezodpovězena. Opomenuty zůstaly všechny kulturně historické a uměleckohistorické souvislosti, například otázka autorství a stavitelů rezidenčních staveb. Přitom nemnohé zmínky přímo volají po rozpracování (např. Na str 30: „Stavitelé zámku byli italského původu, a pravděpodobně se jednalo o potomky stavitelů, kteří se podíleli na stavbě velkolosinského zámku. Známe i jméno jednoho ze stavitelů, a to díky účtu, který se dochoval. Byl jím Balcar Vlach..“

Jazyková a stylistická úroveň práce není příliš vysoká. Text je přes svou stručnost zatížen řadou pro téma nedůležitých informací, text proto není příliš přehledný a čtivý a četba je tak poměrně náročná. Problematické je způsob vložení a grafická úprava časových os a tabulek. Patrná je i nedostatečná jazyková korektury, místy se najdou i hrubé chyby (např. ..erb Bernrtovi menželky... str. 30).

Předložená práce zdaleka nevyužila nabízený potenciál velmi zajímavého tématu. Nese stopy jistého spěchu a ledabylosti ve zpracování. Téma by si zasloužilo větší pozornosti a širšího dopracování.

Přesto, se značnou dávkou shovívavosti, práce dle mého soudu v zásadě splnila podmínky kladené na bakalářské práce, a proto ji **doporučuji k obhajobě** a pro její hodnocení navrhuji klasifikaci **E**.

V Pardubicích 10.8.2021

Mgr. Bohdan Šeda